

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Business Administration van Business School Notenboom

Gegevens

	Naam instelling	: Business School Notenboom
datum	Naam opleiding	: hbo-bachelor Business Administration (240 ECTS)
22 mei 2013	Variant opleiding	: voltijd
onderwerp	Extra	: associate-degreeprogramma Marketing Management (vanaf 1 september 2012)
besluit	Locaties opleiding	: Eindhoven, Hilversum en Maastricht
accreditatie hbo-bachelor Business Administration van Business School Notenboom (000848)	Besluit toekenning herstelperiode:	: 17 april 2012
ons kenmerk	Datum aanvraag	: 25 september 2012
NVAO/20131427/LL	Datum locatiebezoek	: 30 en 31 januari 2013
bijlage	Datum visitatierapport	: 29 maart 2013

3

Beoordelingskaders

- Art. 5a.12a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Stb. 2010, 293);
- Accreditatiebesluit WHW (Stb. 2011, 536);
- Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523, zoals nadien gewijzigd);
- Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs [hbo-bachelor]: uitwerking voor Associate degree-programma's tijdens de pilotfase (NVAO, 11 februari 2008).

Procedurele voorgeschiedenis

De NVAO heeft aan de opleiding bij besluit van 17 april 2012 een zogenoemde herstelperiode toegekend (art. 5a.12a WHW). Onderhavige opleidingsbeoordeling richt zich op de vaststelling of de opleiding alsnog aan het accreditatiekader voldoet.

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel het uitgevoerde herstel en in het verlengde daarvan de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Oordeel van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De hbo-bacheloropleiding Business Administration van Business School Notenboom (BSN) is van voldoende kwaliteit en vertoont een acceptabel niveau. Het visitatiepanel baseert

Pagina 2 van 8 deze conclusie op zijn bevindingen en overwegingen in het onderzoek naar de kwaliteit van de opleiding. In dit onderzoek is het Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling als richtsnoer gebruikt.

De beoordeling van Business Administration (BBA) vindt plaats tegen het einde van een herstelperiode die de NVAO had toegekend aan deze professionele bacheloropleiding van BSN.

Beoogde eindkwalificaties

Het panel heeft vastgesteld dat de beoogde eindkwalificaties zijn afgeleid van de landelijke domeincompetenties bachelor of business administration. Daaraan heeft BBA twee eigen 'Notenboomcompetenties' toegevoegd. Ondernemendheid is daar één van: hiermee wil de BSN-opleiding zich profileren. Bij zijn beoordeling heeft het panel aangegeven dat de vertaling van de domeincompetenties in meerdere opzichten voor verbetering vatbaar is. Verder heeft het panel erop gewezen dat het ook voor niet-bekostigde opleidingen als BBA noodzakelijk is te borgen dat ontwikkelingen binnen de hbo-sector economie, waaronder BBA ressorteert, tot uiting komen in het eigen competentieprofiel.

Programma

Na bestudering van onder meer curriculumschema's en modulebeschrijvingen concludeert het panel dat het programma de studenten in voldoende mate in staat stelt de beoogde eindkwalificaties te bereiken. Wel heeft het panel kanttekeningen geplaatst bij het algemene karakter van de opleiding, waarbij bovendien een te zwaar accent ligt op de commerciële en marketingkanten van het ondernemerschap dat BBA voor ogen heeft.

Verder concludeert het panel dat het programma aantoonbare verbanden heeft met actuele ontwikkelingen in het beroepenveld en het vakgebied, ofschoon er bij de onderzoeksmodulen te weinig rekening is gehouden met de professionele oriëntatie van de opleiding. Ook wat de internationalisering betreft vindt het panel dat BBA zich met haar programma sterker moet richten op de (internationale) ontwikkelingen binnen het werkveld.

Daarnaast heeft het panel vastgesteld dat met name de kleinschaligheid en de persoonlijke aandacht voor studenten hen in staat stelt de beoogde eindkwalificaties te realiseren. Studenten waarderen de strak gestructureerde opleidingsprogramma's en geven aan dat het onderwijsconcept voor hen als het ware een garantie is om de opleiding met succes te doorlopen. Het panel vindt het programma in het algemeen studeerbaar, al zijn de programmaïndeling en de berekening van studiepunten voor verbetering vatbaar.

Personeel

Tijdens het locatiebezoek heeft het panel een gemotiveerd docententeam aangetroffen dat een gedeelde visie heeft op ondernemerschap en een duidelijke link heeft met het relevante werkveld. Door te werken met docenten die op contractbasis worden ingehuurd, kan de opleiding altijd flexibel inspelen op de daadwerkelijke personeelsbehoefte, zowel in kwalitatieve als in kwantitatieve zin. Het panel miste echter wel een hecht opleidingsteam, met een overlegstructuur dat specifiek gericht is op het BBA-programma en de BBA-studenten.

Verder heeft het panel kennisgenomen van de vakinhoudelijke en onderwijskundige kwaliteit van het personeel. Er is waardering voor het scholingsprogramma op het gebied van pedagogisch-didactische vaardigheden en andere onderwijskundige thema's. In zijn algemeenheid maakt het personeelsbeleid het mogelijk om het programma adequaat uit te

Pagina 3 van 8 voeren. Wel constateert het panel een achterstand wat het opleidingsniveau van docenten betreft. BSN heeft de ambitie getoond die achterstand snel weg te werken.

Voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend. De studiebegeleiding wordt in het algemeen als voldoende beschouwd, al vragen studenten wel om meer continuïteit bij de inzet van studieloopbaancoaches en duidelijkheid in de informatievoorziening.

Interne kwaliteitszorg

In vergelijking met eerdere visitaties heeft de opleiding aanzienlijke verbeteringen geboekt op het gebied van de kwaliteitszorg. Er worden systematisch gegevens verzameld over de verschillende aspecten van de opleiding. Het panel ervoer tijdens het locatiebezoek een hoge mate van kwaliteitsbewustzijn. De meeste voorgenomen verbeteringen zijn tijdens de herstelperiode gerealiseerd. Vooral de wijze waarop de examen-, toets- en beroepenveldcommissie hun werk doen, is sterk verbeterd. Op onderdelen verkeren de voorgenomen verbetermaatregelen nog in het stadium 'work in progress'. Het panel heeft daarbij de aandacht gevestigd op de PDCA-cyclus, die nog niet altijd als kwaliteitscirkel wordt rond gemaakt.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Het panel vindt dat de kwaliteitsborging rond toetsen en afstuderen adequaat is beschreven. Het heeft waardering voor de verbeteringen die hierin zijn aangebracht. De toetsconstructie en toetsbeoordeling zijn nu van elkaar gescheiden. Verder is de (onafhankelijke) rol van de examen- en toetscommissie nauw omschreven, waarbij de commissieleden hun taken zichtbaar consciëntieus uitvoeren. Ten derde zijn er in de procedure van het afstuderen diverse kwaliteitsborgende maatregelen getroffen: zo is er een proposalfase ingevoerd en worden de eindwerken nu door meerdere docenten onafhankelijk van elkaar beoordeeld. Echter, de wijze waarop de eindkwalificaties in de vierdejaarsstage (BPV3) worden getoetst en beoordeeld, is nog niet zichtbaar gemaakt.

Voorts heeft het panel in totaal zeventien recente afstudeerwerken grondig bestudeerd. Het panel is, op grond van deze afstudeerwerken, de bestudeerde documentatie en gesprekken met alumni en leden van de beroepenveldcommissie, ervan overtuigd dat de afgestudeerden van BBA het gewenste niveau hebben bereikt.

Conclusie

Het panel concludeert dat de hbo-bacheloropleiding Business Administration van Business School Notenboom van voldoende kwaliteit is.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Beoogde eindkwalificaties

- Houd de vertaalslag van domeincompetenties naar eigen BBA-competenties opnieuw kritisch tegen het licht om te zien of alle domeincompetenties goed in het eigen competentieprofiel vertegenwoordigd zijn. Doe dit op basis van het vernieuwde landelijke kwalificatieraamwerk dat in 2012 is vastgesteld.
- Draag er zorg voor dat de ontwikkelingen met betrekking tot het landelijke kwalificatieraamwerk continu worden gevolgd, bijvoorbeeld door periodieke benchmark en/of overleg

- Pagina 4 van 8 met een vertegenwoordiger van het Landelijk Opleiding Overleg dan wel het Sectoraal Adviescollege van de Hbo-Raad.
- Werk de eigen Notenboom-competenties uit tot beter bruikbare eindkwalificaties, bijvoorbeeld met prestatie-indicatoren, opdat ze binnen het onderwijsprogramma voldoende houvast bieden.

Programma

- Trek wat de onderzoekslijn binnen het curriculum betreft de consequenties uit de professionele oriëntatie van de opleiding en stel aan de hand van het beroepsprofiel vast wat de kennisbasis moet zijn.
- Scherp het internationale karakter van de opleiding aan om daarmee tegemoet te komen aan de ontwikkelingen binnen het beroep en op de arbeidsmarkt.
- Stel op basis van de Body of Knowledge and Skills van het domein BBA vast wat die van de opleiding moet zijn en richt het programma niet zozeer in als een algemene managementopleiding maar specifiek als een BBA-opleiding. Zorg ervoor dat het programma voldoende eigen karakter heeft ten opzichte van de overige BSN-opleidingen.
- Formuleer een didactisch concept dat expliciet gericht is op het profiel van de studentenpopulatie van BSN.
- Zorg bij de eerstvolgende programmaherziening voor grotere onderwijseenheden en geef daarbij op eenduidige wijze aan welke studielast, in termen van EC's, studenten kunnen verwachten. Houd bij de vaststelling van het aantal EC's ook rekening met programmaonderdelen als SLC, workshops en excursies.

Personeel

- Onderzoek de mogelijkheden om binnen een kleinschalig instituut als BSN te komen tot docententeams per opleiding, met een duidelijke rol weggelegd voor de programmamanager.
- Ontwikkel een personeelsbeleid dat is afgestemd op de ambities van BSN met betrekking tot het opleidingsniveau van docenten, op de internationaliseringsambities en op de aangescherpte eisen in het toets- en afstudeerbeleid. Zorg daarbij ook voor een periodieke systematiek waarbij van interne en externe/freelance docenten de verstrekte kwalificaties en scholingsactiviteiten worden geverifieerd.

Huisvesting en voorzieningen

- Maak intern vaste procedurele afspraken over de informatieverstrekking aan studenten wat betreft roosterwijzigingen, studievoortgangsinformatie, toelatingsregels en procedures.

Kwaliteitszorg

- Betrek ook alumni bij de interne kwaliteitszorg.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

- Zorg in alle relevante documenten voor een adequate beschrijving van de wijze waarop alle eindcompetenties uit het eigen kwalificatieraamwerk van BBA op bachelorniveau worden getoetst en pas de beoordelingsformulieren hierop aan.
- Ontwikkel een taalbeleid voor de opleiding, met aandacht voor deficiënties, regels voor feedback en stringente beoordeling van de afstudeerproposals.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Business School Notenboom te Eindhoven in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 9 april 2013 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid heeft het college van bestuur geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Business Administration (240 ECTS; variant: voltijd; locaties: Eindhoven, Hilversum en Maastricht; Associate-degreeprogramma: Marketing Management) van Business School Notenboom te Eindhoven. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit is van kracht tot en met 16 april 2018 (art. 5a.12a lid 5 WHW in verbinding met lid 1 van dat artikel).

Den Haag, 22 mei 2013

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaarden	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	V
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	V
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	V
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	V
	6. Het programma is studeerbaar.	V
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	V
	3. Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		V
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		V
4. Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	V
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	V
5. Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	V
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	V
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	V
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

In-, door- en uitstroomgegevens							
Instroomaantal							
Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
• Voltijd	13	71	89	56	66	32	55
Doorstroom propedeuserendement (in %) na 2 jaar							
Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
• Voltijd	13%	54%	52%	61%	53%	38%	
Uitstroomaantal na 5 jaar							
Cohort					2005	2006	
• Voltijd							

Rendementen							
Diplomering binnen nominale studieduur (1)							
Diplomajaar				2009	2010	2011	2012
• Voltijd				22%	51%	30%	
Uitval bachelor							
Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
• Voltijd A (2)	30%	14%	19%	32%	24%	6%	
• Voltijd B (3)			6%	9%	11%		

Contacturen				
Gemiddeld aantal per week (4)	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar
• Voltijd	24	27	23	15

Docent-studentratio	
• Voltijd	1:20

(1) Het aandeel van de voltijdbachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat het bachelordiploma haalt in de nominale studieduur + één jaar, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

(2) Het aandeel van het totaal aantal voltijdbachelorstudenten (eerstejaars ho) dat na één jaar niet meer bij de opleiding staat ingeschreven, zo mogelijk voor de laatste zes cohorten.

(3) Het aandeel van de voltijdbachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studieduur zonder het diploma te hebben gehaald alsnog uitvalt uit de opleiding, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

(4) Het gemiddeld aantal klokuren per week aan geprogrammeerde contacturen, voor ieder jaar van de opleiding.

- dr. J.M.H.M. (Jos) Willems (voorzitter), voormalig lid college van bestuur van Hogeschool Zuyd en voormalig directeur IOWO;
- Prof. em. dr. P. (Piet) Vanden Abeele, emeritus hoogleraar Marketing/Economische Psychologie aan de Katholieke Universiteit Leuven;
- Drs. P.N. (Paul) Ganzeboom, dean van het Instituut voor Marketing Management (IMM) van de Hanzehogeschool Groningen;
- Dr. ir. H. (Henk) Kievit, directeur Center for Entrepreneurship & Stewardship op Nyenrode Business Universiteit, docent Bedrijfskunde MER aan Christelijke Hogeschool Ede;
- Annelore Peeters (student-lid), student bachelor na bachelor intercultureel management aan de Hogeschool Thomas More (Mechelen).

Het panel werd bijgestaan door T.T. (Tim) Lamers MSc, beleidsmedewerker NVAO, als procescoördinator en door mw. dr. M. (Rietje) van Vliet, als extern secretaris.